

Segirar las rentas per persunas invalidas

Ulteriuras mesiras èn necessarias

■ **(anr/ld) Ier ha il cussegl naziunal cumenzà cun la revisiun da la lescha davart l'Assicuranza per invaliditad (AI). Cun cuntinuar cun las messiras instradadas duai vegnir segirada questa ovra sociala impurtanta.** Durant ils onns 1900 fin 2000 ha il dumber da cas d'invaliditad augmentà en ina moda e maniera nunchapibla, principalmain tar las persunas cun problems psychics. Ils debits da l'AI èn s'augmentads sin 15 milliardas francs, daivets che ha surpiglià il fond da l'AVS en furma d'emprests. Ina sanaziun da l'assicuranza è vegnida urgente. Cun la revisiun da l'AI l'onn 2004 han ins introduci la renta da trais quarts ed in agen servetsch medical. L'onn 2008 han ins formulà la finamira «Integraziun avant la renta». La sisavla revisiun da l'AI l'onn 2012 ha creà las cundiziuns per integrar var 17 000 persunas cun ina renta da l'AI en il process da lavur. La revisiun ha plinavant instituzionalisà ina collavuraziun pli intensiva tranter ils patruns e las instanzas responsablas per ils cas d'invaliditad. Sco quai ch'in rapport – publicità l'emna passada – demussa, han las diversas mesiras purtà buns resultats. Ils cas da persunas che han dumandà ina renta d'invaliditad èn sa reducids per 45%. Per sanar questa ovra sociala ha il suveran lubì in augment da la taglia sin la plivalita da 0,4%, limità fin l'onn 2017. Plinavant han ins stgaffi in fond per l'AI da 5 milliardas francs.

Cuntinuar sin la buna via

Il cussegl dals chantuns ha tractà la fatschenta avant in onn. El è suandà grosso modo la lingia dal cussegl federal. Ier ha il cussegl naziunal cumenzà cun la debatta davart la 6avla revisiun da l'AI. Sia cu-

missiun per segirezza sociala e sanadad ha formulà diversas midadas per segirar questa ovra sociala er en l'avegnir. Sco quai che *Ruth Humbel*, la pledadra da la cumissiun, ha punctuà, duai la sisavla revisiun da l'AI esser l'ultima mesira per sanar questa assicuranza e segirar las rentas er sunter l'onn 2017.

La cumissiun vul introducir in sistem da renta senza stgalims. Actualmain datti ina quarta, ina mesa renta, ina renta da trais quarts ed ina renta cumplaina. Cun il nov model senza quests stgalims datti en tscherts cas reduziuns da las rentas existentas. Persunas cun ina renta da l'AI sur 55 onns salvan lur renta vinavant. Ils custs per viadis vegnan restituits mo sche las spesas sa resultan or da l'invaliditad. Il supplement per uffants duai vegnir sbassà da 40 sin 30%. Cun las mesiras duess quai esser pussaivel da spargnar var 360 milliuns francs, ha constatà Humbel.

En la debatta d'entrada han divers oraturs accentuà la necessitad da cuntinuar cun las mesiras per sanar l'AI. Cumbain ch'ins haja pudì integrar in considerabel dumber da persunas invalidas en il process da lavur na saja l'Assicuranza per invaliditad anc betg spendrada. Grazia a l'auzament da la taglia sin la plivalita sera il quint da quest onn cun in surpli da var 500 milliuns francs. Tuttina resta aunc in grond daivet da passa 10 milliardas francs.

Gronds sforzs èn necessaris per evitar novs debits sunter l'onn 2017, han admonì exponentes da las partidas burgaisas. Ils verds na vulan betg entrar en la materia, perquai che il dumber da las persunas che han stuì dumandar prestaziuns supplementaras saja s'augmentà considerab-

Cusseglial federal Alain Berset ha fatg attent al success da las mesiras d'integraziun.

KEYSTONE

lamain, quai demussa che las rentas èn insufficientas, han lur represchentants criticà. Las consequenzas finanzialas portan ils chantuns e las vischnancas. Critica massiva da la sanestra ed er da las partidas dal center ha quai dà areguard la reduziun dals supplements per uffants da 40 sin 30% e la restituziun da las spesas da viadi da persunas invalidas.

Cusseglial federal *Alain Berset* ha fatg attent al success da las mesiras d'integraziun. Durant ils ultims quatter onns èsi reussì d'integrar 11 500 persunas invalidas. Berset ha suppligà da cuntinuar cun las mesiras per sanar l'AI e punctuà la ne-

cessitad da crear instruments d'intervenziun per eliminar stimul fallads. Nus stua in impedir che persunas impedidas che surpiglian ina lavur gudognan damain. Plinavant vulain nus restituir ils emprests da 15 milliardas francs tar l'AVS.

Cun 126 cunter 60 vuschs è il cussegl naziunal entrà sin la fatschenta. Sin proposta da *Maja Ingold* (pev/ZH) ha la chombra gronda dentant separà la part trais dal project e l'ha returnada a la cumissiun che duai reponderar la restituziun da las spesas da viadi ed il supplement per ils uffants da las persunas invalidas.